

Olemme käyneet läpi jo useita ratkaisuja, jotka vastaavat erilaisiin sisäisiin syihin. Tällä videolla käymme läpi vielä muutaman lisää.

Pienen lapsen kanssa *toiminnan uudelleenohjaus* voi toimia hyvänä ratkaisuna. Esimerkiksi jos lapsi väänteleä uunin tai astianpesukoneen nappuloita, niin viemme hänet vääntelemään seinästä irti olevan radion nappuloita tai rakennamme toimintaseinän, missä on erilaisia nappuloita ja saranoita, joita hän saa vapaasti väännellä. Tai jos lapsi esimerkiksi heittelee leluja, mutta sisäinen syy ei ole vaikea tunne, vaan uteliaisuus. Hän haluaa tutkia asioiden lentorataa ja sisäinen tarve on heitellä. Silloin viemme hänet ulos ja annamme käteen pallon. Hän saa ulkona tutkia turvallisesti erilaisia lentokaaria. Pysähdymme näissä kohdissa miettimään, mikä tarve pienellä lapsella voi olla.

Joskus joudumme sanomaan ”ei” lapsen ihan kohtuulliseen ja perusteltuun pyyntöön, koska ajankohta ei ole sopiva. Silloin voimme käyttää *vaihtoehtoinen kyllä* – ratkaisua. Perustelematon (ja usein myös perusteltu) ei aiheuttaa vastarintaa ja käyttämällä tätä ratkaisua säästymme turhalta valtataistelulta. Jos lapsi esimerkiksi pyytää päästä pulkkamäkeen, mutta illalle on jo ohjelmaa, voimme sanoa lapselle ”kyllä” kalenteri kädessä ja kysyä: ”Sopisiko sunnuntaina? Mennään vaan pulkkamäkeen. Kuulostaa kivalta. Voitaisiin tehdä se viikonloppuna.” Samoin jos lapsen on vaikea lähteä kivasta paikasta tai kylästä pois, voimme miettiä jo valmiiksi, milloin tullaan uudestaan. Näin lapsi tuntee tulevansa nähdyksi ja kuulluksi. Hänen toiveensa ja tarpeensa on kuultu.

Kerro minulle - ratkaisu vastaa sisäiseen voimattomuuden tunteeseen. Lapset usein kulkevat aikuisen asettamien aikataulujen, toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Tämän takia lapsi voi kokea voimattomuutta ja tämä aiheuttaa vastarintaa asioiden hoitamisessa. Silloin on hyvä joustaa, antaa sitä johtokapulaa hetkellisesti lapselle, rajatun valinnan mahdollisuuden muodossa tai pyytää lapselta ”*Kerro minulle, miten tämä tilanne ratkeaisi.*”

Stop-uudestaan ratkaisu toimii niissä tilanteissa, kun lapsen toiminta on mennyt ajattelun edelle (jota käy usein). Kun lapsi on

esimerkiksi puhunut rumasti. Hänet voidaan pysäyttää ja sanoa: ”*Osaat varmaan sanoa tämän myös toisella tavalla*” ja näin antaa hänelle mahdollisuus korjata tilanne. Tätä voi toteuttaa myös pienen lapsen kanssa. Voin jakaa yhden esimerkin omasta elämästäni. Kuopukseni ollessa hieman alle 2-vuotias, hän aloitti osittain olemaan hoidossa siskoni luona samanikäisen serkkunsa kanssa. Lapselleni muodostui aluksi huono tapa tervehtiä serkkua. Aina kun menimme hoitoon, niin hän ”tervehti” serkkua läpsäisemällä häntä päähän. Samalla tavalla myös lähdettiin – läpsäisemällä. Jostain syystä lapselle oli tullut miellelyhtymä, että läpsäisy on tervehtimistä. Lähdimme tätä korjaamaan stop-uudestaan menetelmällä. Aina kun huomasin, että tilanne oli tapahtumassa tai jo tapahtunut. Teimme lasten kohtaaminen uudestaan. Ohjatusti aikuisen kanssa harjoittelimme tervehtimistä. Ohjasin lapsen kättä silittämään serkkua ja samalla vahvistan toimintaa sanomalla ”hellästi”, ”Toista tervehditään hellästi”. Toistimme tämän niin monta kertaa, kunnes tervehdys muuttui. Se ei enää ollut läpsäisy, vaan kaveria menttiin silittämään.